

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000683

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 27-02-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Нанівський Роман Семенович

2. Roman S. Nanivskyi

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 10-12-2024

Спеціальність за освітою: Мова і література (польська)

Місце роботи здобувача: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7090

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.09.93

Тема дисертації:

1. Освітня діяльність та педагогічні погляди Омеляна Вишневського (1931–2019)
2. Educational activity and pedagogical views of Omelyan Vyshnevskyi (1931–2019)

Реферат:

1. Вперше здійснено комплексний аналіз освітньої діяльності, педагогічних поглядів та ідей Омеляна Вишневського; виокремлено три періоди його життєвого шляху; визначено чинники формування світогляду О. Вишневського; розкрито погляди О. Вишневського на сучасне українське виховання та педагогіку розвитку, проаналізованого бачення ним завдань, змісту та інструментарію формування характеру особистості; висвітлено освітньо-дидактичні візії педагога; охарактеризовано історико-педагогічні дослідження вченого. Уточнено сутність дефініції «педагогічна біографістика» під якою розуміємо наукову педагогічну дисципліну, яка має історичний характер, спрямована на дослідження життя, світогляду, освітньої діяльності та педагогічної спадщини персоналії і послуговується міждисциплінарною (передусім історичною та педагогічною) методологією. Подальшого розвитку набули положення щодо актуалізації педагогічних ідей освітнього діяча в умовах розвитку сучасного українського суспільства загалом та педагогічної науки і системи освіти зокрема. До наукового обігу введено невідомі раніше архівні джерела, маловідомі наукові та публіцистичні праці О. Вишневського. Укладено бібліографічний перелік наукових,

методичних та публіцистичних праць ученого. У вступі обґрунтовано актуальність дослідження; зазначено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами; визначено об'єкт, предмет, мету, завдання, методи дослідження; представлено хронологічні рамки дослідження, джерельну базу, наукову новизну одержаних результатів та їхнє практичне значення; подано інформацію про апробацію та впровадження результатів дослідження, структуру й обсяг дисертаційної роботи. У першому розділі «Історіографія, джерельна база та методологічні засади дослідження» охарактеризовано та класифіковано історіографію проблеми, джерельну базу дослідження, розкрито її інформаційно-фактологічний потенціал, а також окреслено методологічні засади дослідження загальнонаукового, конкретно-наукового та інструментально-методологічного характеру. У другому розділі «Життєвий шлях та освітня діяльність Омеляна Вишневецького» розкрито головні аспекти біографії О. Вишневецького, висвітлено здобуття ним освіти, становлення світогляду в умовах родинного виховання, з'ясовано особливості його педагогічної праці у закладах загальної середньої освіти, поступове зацікавлення науковою роботою з методики навчання іноземних мов. Висвітлено науково-педагогічну діяльність О. Вишневецького у закладах вищої педагогічної освіти, його активну громадсько-просвітницьку працю в умовах відродження української державності. У третьому розділі «Освітньо-дидактичні та історико-педагогічні візії Омеляна Вишневецького» охарактеризовано бачення О. Вишневецьким завдань перебудови і розвитку української освіти (передусім її середньої ланки), трактування ним функцій і змісту освіти, формування нових дидактичних принципів, пропозиції щодо удосконалення навчального процесу. Водночас, у розділі окреслено зміст, напрями і результати історико-педагогічних студій науковця. У четвертому розділі «Погляди Омеляна Вишневецького на виховання і розвиток особистості» охарактеризовано концептуальне бачення О. Вишневецьким загальних засад виховання і розвитку особистості, трактування ним змісту виховання і розвитку, розкриття чинників і методів виховання та розвитку. Окреслено можливості творчого використання педагогічних ідей О. Вишневецького у сучасному освітньому просторі України. Актуальними для сучасної педагогіки та освітньої практики є пропозиції вченого щодо: реформування системи управління освітою; гуманізації та демократизації змісту і процесуальних складників едукації на засадах дитиноцентризму, педагогіки співробітництва; удосконалення методики навчання іноземних мов (застосування підстановчих вправ, роботи в парах у групах, оцінювання уроку іноземної мови); оновлення змісту виховання на основі ієрархії цінностей, а відтак виховання духовності, патріотизму, громадянськості; впровадження спочатку на експериментальному рівні у заклади загальної середньої освіти України розроблену О. Вишневецьким програму виховання і розвитку учнів. Визначено перспективні напрями подальших наукових студій.

2. For the first time, the comprehensive analysis of educational activity, pedagogical views and ideas of Omelyan Vyshnevskyi has been carried out; three periods of his life path are distinguished; the factors of O. Vyshnevskyi's worldview formation are determined; the views of O. Vyshnevskyi on modern Ukrainian education and pedagogy of development, his analysed vision of tasks, content and tools for the formation of the character of the individual are disclosed; educational and didactic visions of the teacher are highlighted; historical and pedagogical studies of the scientist are characterized. The essence of the definition "pedagogical biographistics" has been clarified, by which we understand a scientific pedagogical discipline that has a historical character, is aimed at the study of the life, worldview, educational activity and pedagogical heritage of the personality and uses an interdisciplinary (primarily, historical and pedagogical) methodology. Theses regarding the actualization of pedagogical ideas of an educationalist in the conditions of the development of modern Ukrainian society in general and pedagogical science and the education system in particular gained further development. Previously unknown archival sources, little-known scientific and journalistic works of O. Vyshnevskyi have been introduced into scientific circulation. A bibliographic list of the scientist's scientific, methodical and journalistic works is formed. The topicality of the research is substantiated; the connection of the work with scientific programs, plans, topics is indicated; the object, subject, aim and objectives, research methods are defined; the chronological framework of the research, the source base, the scientific novelty of the obtained results and their practical significance are presented; information about the approbation and implementation of the research results, the structure and scope of the thesis is provided in the introduction. In the first chapter "Historiography, source base and methodological

principles of the research” the historiography of the problem, the source base of the research are characterized and classified, its informational and factual potential is disclosed, and the methodological principles of the general scientific, specific scientific and instrumental methodological research are outlined. In the second chapter “Life path and educational activities of Omelyan Vyshnevskyi” the main aspects of O. Vyshnevskyi’s biography, his education, the formation of his worldview in the conditions of family upbringing, the peculiarities of his pedagogical work in general secondary education institutions, his gradual interest in scientific work with methods of teaching foreign languages. The scientific and pedagogical activities of O. Vyshnevskyi in institutions of higher pedagogical education, his active social and educational work in the conditions of the revival of Ukrainian statehood are highlighted are revealed. In the third chapter, “Educational-didactic and historical-pedagogical visions of Omelyan Vyshnevskyi”, O. Vyshnevskyi’s vision of the tasks of reconstruction and development of Ukrainian education (primarily its secondary level), his interpretation of the functions and content of education, the formation of new didactic principles, proposals for improving the educational process are characterized. At the same time, the chapter outlines the content, directions and results of the scientist’s historical and pedagogical studies. In the fourth chapter, “Views of Omelyan Vyshnevskyi on education and personality development”, O. Vyshnevskyi’s conceptual vision of the general principles of education and personality development, his interpretation of the content of education and development, disclosure of factors and methods of education and development are characterized. The possibilities of creative use of pedagogical ideas of O. Vyshnevskyi in the modern educational space of Ukraine are outlined. The scientist’s proposals regarding: reforming the education management system are relevant for modern pedagogy and educational practice; humanization and democratization of the content and procedural components of education on the basis of child-centeredness, pedagogy of cooperation; improvement of foreign language teaching methods (application of substitution exercises, work in pairs in groups, evaluation of a foreign language lesson); renewal of the content of education based on the hierarchy of values, and thus the education of spirituality, patriotism, and citizenship; implementation, initially on an experimental level, of the program of education and development of students developed by O. Vyshnevskyi in general secondary education institutions of Ukraine. Prospective areas of further scientific studies have been determined.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Нанівський Р. Українознавство як чинник виховання і розвитку дітей у педагогічних поглядах Омеляна Вишневецького. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. 2023. № 10 (134). С. 325–336.
- Нанівський Р. Погляди Омеляна Вишневецького (1931–2019) на співвідношення національного та громадянського виховання. Актуальні питання у сучасній науці. Серія «Педагогіка». 2024. № 6 (24). С. 945–956.
- Нанівський Р.С. Процесуальні аспекти дидактики у педагогічній спадщині Омеляна Вишневецького (1931 – 2019). Педагогічна Академія. Наукові записки. 2024. Вип. 8. С. 1–20.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.12699411>
- Нанівський Р.С. Освітньо-дидактичні візії Омеляна Вишневецького. Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2024. Вип. 76. Т. 2. С. 232–238.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U113179

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дольнікова Любов Василівна

2. Liubov V. Dolnikova

Кваліфікація: к.пед.н., 13.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Галів Микола Дмитрович

2. Haliv Mykola D.

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Янкович Олександра Іванівна
2. Oleksandra I. Yankovych

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-4253-5954**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка**Код за ЄДРПОУ:** 02125544**Місцезнаходження:** вул. М. Кривоноса, буд. 2, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46027, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Гук Людмила Іванівна
2. Liudmyla I. Huk

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.01**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Національний університет "Львівська політехніка"**Код за ЄДРПОУ:** 02071010**Місцезнаходження:** вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Кушка Беата Густавівна
2. Beata H. Kushka

Кваліфікація: к. філол. н., доц., 10.01.02**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується**Додаткова інформація:**

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мукан Наталія Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мукан Наталія Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Мукан Наталія Василівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна